

Bản án số: **94/2022/HS-ST**
Ngày: 26 - 12 - 2022

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN HÀM YÊN, TỈNH TUYÊN QUANG

- Thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Ma Thị Tuyết Mai.

Các hội thẩm nhân dân:

1. Ông Hà Quang Thịnh.
2. Bà Nông Thị Hương.

- Thư ký phiên tòa: Ông Hoàng Kỳ Khôi - Thư ký Toà án nhân dân huyện Hàm Yên.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Hàm Yên tham gia phiên tòa:
Ông Nguyễn Văn Vương - Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 12 năm 2022, tại Trụ sở Toà án nhân dân huyện Hàm Yên, tỉnh Tuyên Quang xét xử sơ thẩm công khai vụ án hình sự thụ lý số: 86/2022/TLST-HS, ngày 10 tháng 11 năm 2022 theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 84/2022/QĐXXST-HS, ngày 15 tháng 11 năm 2022; quyết định hoãn phiên tòa số 30/2022/HSST- QĐ, ngày 29 tháng 11 năm 2022, đối với bị cáo:

Lý Văn Q, sinh ngày 10/3/1968, tại huyện H, tỉnh T.

Nơi cư trú: Thôn C, xã Y, huyện H, tỉnh T; nghề nghiệp: Làm ruộng; trình độ học vấn: Không; dân tộc: Dao; giới tính: Nam; tôn giáo: Không; quốc tịch: Việt Nam; bố đẻ: Lý Văn C (đã chết); mẹ đẻ: Trương Thị T (đã chết); vợ: Đặng Thị Q, sinh năm 1970; con: Có 03 con (lớn nhất sinh năm 1992, nhỏ nhất sinh năm 1995); tiền án, tiền sự: Không. Bị cáo tại ngoại (có mặt).

- Người bào chữa cho bị cáo Lý Văn Q: Ông Nguyễn Văn Thăng - Trợ giúp viên pháp lý của Trung tâm trợ giúp pháp lý nhà nước tỉnh Tuyên Quang (có mặt).

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Khoảng 11 giờ (không xác định được ngày) tháng 6 năm 2018, Lý Văn Q đang ở nhà thì nghe thấy tiếng gà kêu ở khu vực chuồng gà của gia đình. Q đến chuồng gà thì phát hiện 01 con rắn hổ mang chúa đang bò gần chuồng gà. Sợ rắn cắn chết gà và muốn bắt con rắn trên để ngâm rượu uống, Q nhặt 01 đoạn gậy tre

dài khoảng 1,5m cầm bằng tay phải đập 03 phát trúng vào người con rắn làm con rắn không bò được nữa, Q dùng đoạn đầu gậy tre đè đầu con rắn xuống đất rồi dùng tay cầm vào phía sau đầu rắn. Sau khi bắt được con rắn, Q dùng dao rạch, mổ bụng con rắn lấy phần nội tạng bỏ đi rồi cho con rắn vào trong 01 bình nhựa màu xanh cao 44,5 cm, đường kính rộng nhất 27 cm, đường kính hẹp nhất 11 cm nắp nhựa màu xanh, sau đó cho rượu vào ngâm, cất giấu bình rượu ngâm cá thể rắn hổ mang chúa trong khu vực bếp của gia đình.

Ngày 18/9/2022, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Hàm Yên, nhận được tố giác nặc danh, Q đang ngâm rượu 01 cá thể rắn hổ mang chúa. Cùng ngày tổ công tác Công an huyện Hàm Yên đến nhà Q để xác minh, quá trình làm việc Q tự giác giao nộp bình rượu ngâm cá thể rắn hổ mang chúa cho Cơ quan điều tra.

Tại Kết luận định giám định số 1379/KL-KTHS ngày 20/9/2022 của Viện sinh thái và Tài nguyên sinh vật thuộc Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, kết luận:

Xác định tên loài động vật: 01 (một) cá thể động vật đã chết là loài Rắn hổ chúa có tên khoa học là *Ophiophagus Hannah*, lớp Bò sát (Reptilia);

Xác định tình trạng bảo tồn theo quy định của pháp luật:

(1). Loài Rắn hổ chúa có tên trong Phụ lục I, Danh mục các loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định số 64/2019/NĐ-CP ngày 16/7/2019 của Chính phủ.

(2). Loài Rắn hổ chúa cũng có tên trong Nhóm IB, Danh mục thực vật rừng, động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm ban hành kèm theo Nghị định số 84/2021/NĐ-CP ngày 22/9/2021 của Chính phủ.

Tại công văn số 1917/STTNSV, ngày 14/12/2022 của Viện Sinh thái và Tài nguyên sinh vật thuộc Viện Hàn lâm khoa học và công nghệ Việt Nam đã xác định: Tại thời điểm năm 2018, loài Rắn hổ chúa *Ophiophagus hannah* có tên trong Phụ lục I, Danh mục các loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định 160/2013/NĐ-CP, ngày 12/11/2013 của Chính phủ.

Tại Cáo trạng số 85/CT-VKSHY, ngày 09/11/2022 Viện kiểm sát nhân dân huyện Hàm Yên, tỉnh Tuyên Quang đã truy tố Lý Văn Q về tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm” theo quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật Hình sự.

Tại phiên tòa, Kiểm sát viên giữ quyền công tố giữ nguyên quyết định truy tố đối với bị cáo theo tội danh, điều luật và đề nghị:

- Tuyên bố bị cáo Lý Văn Q phạm tội: “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm”.

- Áp dụng điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 65 Bộ luật Hình sự: Xử phạt bị cáo Lý Văn Q từ 01 năm đến 01 năm 03 tháng tù cho hưởng án treo, thử thách từ 02 năm đến 02 năm 06 tháng tù; không áp dụng hình phạt bổ sung.

- Áp dụng Điều 47 Bộ luật hình sự; Điều 106 Bộ luật tố tụng hình sự: Tịch thu tiêu hủy 01 hộp bìa cát tông bên trong có 01 bình nhựa màu xanh ngậm cá thể rắn hổ chúa đã chết.

Ngoài ra, đại diện Viện kiểm sát còn đề nghị Hội đồng xét xử xem xét buộc bị cáo phải chịu án phí hình sự sơ thẩm và tuyên quyền kháng cáo bản án theo quy định của pháp luật.

Người bào chữa cho bị cáo nhất trí với tội danh, điều luật mà Viện kiểm sát đã truy tố. Đề nghị HĐXX xem xét cho bị cáo được hưởng tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự là thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải; bị cáo là người dân tộc thiểu số cư trú tại vùng có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn nên nhận thức pháp luật còn hạn chế (quy định tại điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự), đề nghị xử phạt bị cáo mức khởi điểm của khung hình phạt và cho bị cáo được hưởng án treo.

Quá trình điều tra và tại phiên tòa, bị cáo Lý Văn Q đã thành khẩn khai nhận toàn bộ hành vi phạm tội của mình phù hợp với nội dung bản cáo trạng mà Viện kiểm sát đã truy tố. Bị cáo nhất trí với bào chữa của Trợ giúp viên pháp lý, không bổ sung gì và cũng không có ý kiến tranh luận đối với quan điểm của Kiểm sát viên về hình phạt và các vấn đề khác.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Về việc xem xét hành vi của Lý Văn Q.

Ngoài lời khai nhận của bị cáo, hành vi phạm tội của Lý Văn Q còn được chứng minh bằng Biên bản xác định hiện trường, Biên bản khám nghiệm hiện trường, Sơ đồ hiện trường, Kết luận giám định động vật...cùng toàn bộ các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ án.

Như vậy có đủ cơ sở để kết luận: Khoảng 11 giờ (không xác định được ngày) tháng 6 năm 2018, tại thôn C, xã Y, huyện H, tỉnh T; Lý Văn Q đã có hành vi bắt, giết 01 cá thể Rắn hổ chúa (có tên trong Phụ lục I, Danh mục các loài nguy cấp, quý, hiếm được ưu tiên bảo vệ, ban hành kèm theo Nghị định 160/2013/NĐ-CP, ngày 12/11/2013 của Chính phủ) sau đó ngậm trong 01 bình rượu cất giấu trong bếp của gia đình để sử dụng. Đến ngày 18/9/2022, Cơ quan Cảnh sát điều tra Công an huyện Hàm Yên phát hiện, thu giữ.

Hành vi của bị cáo đã phạm vào tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm”, tội phạm và hình phạt được quy định tại điểm a khoản 1 Điều 244 Bộ luật Hình sự.

Hành vi của bị cáo là hành vi nguy hiểm cho xã hội, xâm phạm vào chế độ quản lý của nhà nước về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm; xâm phạm đến môi trường sinh thái, gây ra những hậu quả nghiêm trọng khác cho đời sống xã hội. Vì vậy cần phải có mức án tương xứng với hành vi phạm tội để răn đe, giáo dục bị cáo. Tuy nhiên cũng cần xem xét bị cáo đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải; bị cáo là người dân tộc thiểu số, cư trú tại vùng có điều kiện kinh tế, xã hội đặc biệt khó khăn nên nhận thức pháp luật còn hạn chế. Đây là các tình tiết giảm nhẹ

trách nhiệm hình sự được quy định tại điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật hình sự, khi quyết định hình phạt cần áp dụng cho bị cáo. Xét thấy bị cáo có nhân thân tốt, có nơi cư trú rõ ràng và với tính chất, mức độ phạm tội của bị cáo thì HĐXX thấy rằng cho bị cáo được cải tạo tại địa phương cũng đủ răn đe, giáo dục và phòng ngừa chung.

Ngoài ra bị cáo thuộc diện hộ nghèo, không có mục đích vụ lợi trong việc thực hiện hành vi phạm tội nên HĐXX không áp dụng hình phạt bổ sung (phạt tiền) đối với bị cáo.

[2] Về việc xem xét tính hợp pháp của các hành vi, quyết định tố tụng của Điều tra viên, Kiểm sát viên trong quá trình điều tra, truy tố, xét xử.

Quá trình điều tra, truy tố các Điều tra viên, Kiểm sát viên đã thực hiện đúng nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm do Luật định. Cơ quan điều tra đã tiến hành điều tra, giải quyết vụ án đúng theo trình tự, thủ tục được thể hiện thông qua việc ghi chép, lập biên bản các hoạt động tố tụng theo quy định của Bộ luật tố tụng hình sự. Tại phiên tòa, Kiểm sát viên thực hành quyền công tố đã thực hiện đúng chức năng, nhiệm vụ, thực hiện việc xét hỏi, tranh tụng đúng quy định tại các Điều 289, 306, 315, 320, 321, 322 của Bộ luật tố tụng hình sự.

[3] Về việc xử lý vật chứng: Cơ quan điều tra đã tạm giữ 01 hộp bìa cát tông, dán giấy niêm phong có đóng dấu của Viện Sinh thái và Tài nguyên sinh vật- Viện hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam và chữ ký của thành phần tham gia niêm phong bên trong có 01 bình nhựa màu xanh cao 44,5cm đường kính rộng nhất 27cm, đường kính hẹp nhất 11cm, ngâm 01 cá thể Rắn hổ chúa đã chết trong dung dịch màu vàng là tang vật của vụ án, không còn giá trị nên cần tịch thu, tiêu hủy.

[4] Về án phí, quyền kháng cáo.

Bị cáo phải chịu án phí hình sự sơ thẩm được quyền kháng cáo bản án theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào các Điều 106, 136, 331 và 333 Bộ Luật tố tụng hình sự; điểm a khoản 1 Điều 244; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 65 Bộ luật Hình sự; Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Quốc hội.

1. *Về tội danh:* Tuyên bố bị cáo Lý Văn Q phạm tội “Vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm”.

2. *Về hình phạt:* Xử phạt bị cáo Lý Văn Q 01 (một) năm tù cho hưởng án treo, thử thách 02 (hai) năm; hạn thử thách tính từ ngày tuyên án sơ thẩm (26/12/2022).

Giao bị cáo Lý Văn Q cho Ủy ban nhân dân xã Y, huyện H, tỉnh T nơi bị cáo thường trú để giám sát, giáo dục trong thời gian thử thách. Trong trường hợp bị cáo thay đổi nơi cư trú thì thực hiện theo quy định của pháp luật về Thi hành án hình sự.

Trong thời gian thử thách, người được hưởng án treo có ý vi phạm nghĩa vụ 02 lần trở lên thì Tòa án có thể quyết định buộc người được hưởng án treo phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo.

3. *Về xử lý vật chứng:* Tịch thu, tiêu hủy 01 hộp bìa cát tông bên trong có 01 bình nhựa ngâm cá thể Rắn hổ chúa đã chết (tình trạng vật chứng như biên bản giao nhận vật chứng ngày 10/11/2022 giữa Công an huyện Hàm Yên và Chi cục Thi hành án dân sự huyện Hàm Yên).

4. *Về án phí và quyền kháng cáo:*

Bị cáo phải nộp 200.000đ (Hai trăm nghìn đồng) án phí hình sự sơ thẩm.

Bị cáo được quyền kháng cáo bản án trong hạn 15 (Mười lăm) ngày kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Tuyên Quang;
- VKSND tỉnh Tuyên Quang;
- VKSND huyện Hàm Yên;
- Công an huyện Hàm Yên;
- Chi cục T.H.A dân sự huyện Hàm Yên;
- UBND xã Y;
- Những người TGTT;
- Lưu.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Ma Thị Tuyết Mai

